

Z ISLANDSKIMI KONJI NA POTEPANJE PO JESENSKI NOTRANJSKI

Agata Maček

Jesenska jezdeca Janez in Timi - na Skugyju in Alise (foto Agata Maček)

Slikovite jesenske oktobrske nedelje nas je notranjska pokrajina zvabila na konjenico - z islandskimi konji. Kakšnega posebnega krajevnega cilja si pri tem nismo zadali; šli smo v želji, da bi se naužili nove podobe, ki jo je v tamkajšnji okolico napletla jesen.

S konjenico smo začeli v kuhinji gospodinje Stane - pri Slavčevih v vasi Trnje pri Pivki. Pa nismo preveč hiteli, saj sta še topel jabolčni zavitek in čaj iz dišečih drnulj močno vlekla za konce obleke. Sedem jahačev se nas je zbralo - ravno dovolj, da smo zaslužili ime konjenica in da smo si pripravili pravo konjeniško vzdušje. Janez, trnjanski staroselec, je bil tokrat vodja "islandske" postave. To je vedno lepo, saj vemo, da nas bo mnogokje peljal po poteh, ki so preozke in preveč skrite, da bi lahko bile vrisane v zemljevid. In popolnoma neobljudene! In takšno klatenje za konjskim smrčkom je zelo dražestno!

Peketali smo skoz vas, jo zapustili pri kamnitem križu in se preko travnikov odpravili proti Petelinjskemu jezeru. O, Petelinjsko jezero! Prelepo presihajoče jezero, ki se je v teh prvih oktobrskih deževnih dneh pokrilo z nizko vodo - le toliko, da je videti nekaj odseva v njem. Po sredi ga preči zbita, zemljasta pot, po kateri je tako lepo galopirati... Ustavili smo se tam, na njegovem obrežju, in opazovali njegovo tako popolno, skoraj stilistično, obleko: rjavo dno, rumene trave in pisano grmičevje, ki se tam nekje stke z vijoličnim nebom. Jezero smo obšli in pot nadaljevali ob vznožju Debelega vrha, mimo Trnjanske jame, šli ob vznožju Velikega vrha, prečili Grehut po travnatih poteh med nizkimi bori in škrlatnim grmovjem. Kar tiho smo bili, le prhanje konj je prekinjalo spokojno tišino. Prišli smo na gozdno cesto, ki vodi na Sveto Trojico; makadamska, vendar od zadnjega dežja ravno prav mehka, je bila zares imenitna za jahanje. Nismo hiteli - zdaj smo se zapletli v klepet, konji so lagodno in mirno hodili po poti, mimo nas so polzele podobe polnih šipkovih grmov, rumenih bukev, rjavih kostanjev in olesenele trav... Bolj smo se vzpenjali, gostejši in enotnejši je postajal bukov gozd, bilo je vse hladneje... Objahali smo pobočja Svete Trojice, na njen vrh pa se nismo vzpeli - pot smo nadaljevali proti Trešnji Ravni in se odtod spustili mimo Gadovca, Vršičev in Soviča na Tisove doline. Od časa do časa smo opazili sledi medvedov, ki jih je tod že toliko, da si drznejo vstopati tudi v vas. A ker nas je bilo toliko in smo povzročali precej hrupa, se nismo nadejali, da jih bomo morda srečali, vendar...

Hrustanje tankega peska pod kopiti, šumenje bukovih krošenj, ko so se vanje zakadili sunki hladnega vetra, poplesavanje oranžnih listkov po zraku, debela preproga odpadlega listja na gozdnih tleh, vonj po gobah in trohnoibi, vonj po prepotenih konjih... To je - jesen. Vpijali smo ta jesenski videz, ko smo v nekaj urah obšli okrogli stožec Svete Trojice in dosegli gozdno cesto za Trnje - 15 km od doma. Toda zdaj nas je čakalo kosilo: v koči Slavčevih prijateljev nedaleč odtod (tik preden se spustiš na Petelinje luže), je v kotlu nad ognjiščem sredi gozda brbotala jota in so pregrešno dišale kuhane klobase. In čisto svež kruh. Pa še štrukeljci... Tudi to je vonj jeseni... Nedaleč stran od gostoljubne hišice je gozdna jasa, sončna in nepokošena, čakala, da pogosti naše puhaste konje. Gospodar je zanje pripravil obore, da bi jezdec med kosilom ne bili v skrbeh zanje. Konji so z veseljem sprejeli novi dom: valjali so se v visoki travi in si otirali pot s prepotenih teles.

In tista mehka trava je bila prijetnejša od najfinejšega frotirja... Potem so užitek vzdihovali nad okusno travo... Kakor smo jahači vzdihovali nad primorsko joto... Čez čas je pred hišico v gozdni senci postalo hladno in povabila sem otroka, Anjo in Timija, da se gremo pogret h konjem. Šli smo in sedli v visoko suho travo pod mogočno bukvično zraven konj, se martinčkali in žvečili travne bilke. Mojo pozornost je pritegnilo nenavadno vedenje konj - vseh sedem se je postavilo v špalir ob ograji, našpičili so ušesa in s široko razprtimi nozdrvmi vpijali vonj, ki ga je prinašal veter. Bili so čisto pri miru - tudi z očmi niso trepnili. In meni se je ta prizor zdel tako lep, da sem vzela svojega digitalca, legla v travo in iskala primeren kot, pod katerim bi lahko "prijela" vseh sedem kuštravih glav. Pa sem se obrnila v drugo smer, bolj vzporedno z njimi, in v ekranu fotografskega aparata zagledala medvedjo glavo! Osupnila sem ob tem, planila na noge in kakšnih 30 m stran zagledala medvedko z dvema mladičema. Velika medvedja mama, tako veličastna in čudovita, obložena z maščevjem in prekrita z bleščečim rjavo sivim krznom, ki je valovalo ob vsakem njenem koraku. Mala medvedka (eden je bil že zelo velik, verjetno še lanski) s temno rjavimi sijočimi kožuščki sta radovedno nadaljevala pot proti meni, njuna prelepa mati pa je stala kot vkopana in nepremično stmelala vame. Medvedja mladiča sem pritegnila - kako bi ju tudi ne pritegnila moja zbegana pojava: bingljajoči fotoaparati okoli vratu, oči kot skodelice, odprta usta in voščeni obraz... Zbrala sem, se zasukala na petah, pograbila Anjo in Timija in spustili smo se v takšen dir proti koči, da se je gubal travnik za nami... In, zanimivo, konji so ostali popolnoma mirni, v isti pozi in še naprej so vpijali medvedje vonjave... Med tekom so se mi po glavi podile misli: a gre za nami... joj, kako lepa je medvedja mati... sladka mala medvedka... slikala bi jih, a kaj, če gre mama za mano... a mi je bilo zares dano videti medvedjo družino takorekoč pri njej doma... Ko smo, vendarle!, dosegli kočico in poklicali vse ostale, smo takoj pohiteli nazaj. A medvedka se je obrnila in nadaljevala pot svoje družine po poseki spodaj pod našimi oborami in naprej v gozd. Prav počasi so hlačali in prav nič vznemirjeni niso bili videti. Tudi našim konjem ni bilo veliko mar, saj so se mirno pasli in pretegovali. In jaz, prestrašenka, sem si pulila lase, da nisem zbrala toliko mirnosti, da bi nekajkrat pritisnila na sprožilec in shranila tiste imenitne podobe divjih medvedov, ki mi jih verjetno ne bo več velikokrat dano uzreti... Verjamem, da je tudi na vse druge, ki so še uspeli videti odhajajočo medvedjo mamo z dvema nagajivima mladičema - res pravo mamo, vso ogromno in pokroviteljsko, obenem pa nežno in potrpežljivo- njena izjemna pojava napravila globok vtis.

Bilo je že pozno popoldne in pokrajina pred nami je bila rdečkasto osvetljena. Domov smo morali - čakalo nas je še približno dve uri ježe, če smo hoteli, da se vrnemo še pred nočjo. Šli smo preko travnatih Petelinjih luž, med Gadovnikom in Sežganim Vrščicem, galopirali po mehkih poteh Velikega Vlačnega in se tam nekje pod Sveto Trojico vrnili na makadamsko cesto proti Trnju. Konji so bili živahni in zadovoljni; v nosnicah so čutili vonj domačih pašnikov. V vasi nas je pričakalo jesensko večerno rdeče vijolično nebo - vrnili smo se s temo.

Spet lep dan!

VABIM VAS NA OGLED FOTOGALERIJE

Agata Maček